

ÅRSRAPPORT 2018

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Påtegninger	
Ledelsespåtegning.....	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning.....	3 - 5
Generelle oplysninger om foreningen	
Generelle oplysninger om foreningen.....	6
Ledelsesberetning	
Hoved- og nøgletal.....	7
Ledelsesberetning.....	8 - 18
Årsregnskab 1. januar - 31. december	
Anvendt regnskabspraksis.....	19 - 21
Resultatopgørelse.....	22
Balance.....	23
Pengestrømsopgørelse.....	24
Noter.....	25 - 32

LEDELSESPÅTEGNING

Direktionen og styrelsen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 1. januar - 31. december 2018 for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget. I forlængelse heraf tilkendes det hermed:

At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.

At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af foreningens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler, ligesom det er vores opfattelse, at vi har taget skyldige økonomiske hensyn ved foreningens forvaltning.

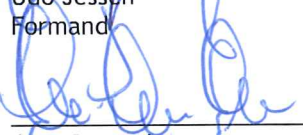

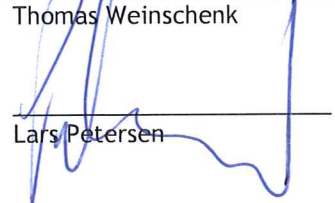
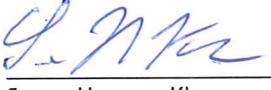
Årsrapporten indstilles til Fællesrådets godkendelse.

Flensborg, den 28. februar 2019

Direktion

Lars Kofoed-Jensen

Styrelsens medlemmer:

Udo Jessen
Formand
Jens-Søren Jess
Thomas Weinschenk
Lars Petersen
Birgit Jürgensen-Schumacher
Næstformand
Søren Harnow Klausen
Michael Otten
Michael Sørensen
Michaela Bumann
Jørgen Jensen Hahn
Joern Radzio
Oluf Hoppe

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til ledelsen af Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

PÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKAB OG LEDELSESBERETNING

Konklusion med forbehold

Vi har revideret årsregnskabet for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse, noter og særlige specifikationer. Årsregnskabet udarbejdes efter bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget (regnskabsbekendtgørelsen).

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018, bortset fra indvirkningerne af de forhold, der er beskrevet i "Grundlag for konklusion med forbehold", giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af foreningens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018.

Grundlag for konklusion med forbehold

Foreningen har som sammenligningstal i resultatopgørelse og noter medtaget ikke reviderede budgettal for 2018, hvilket ikke er i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Forbeholdet omfatter alene budgettallene og ikke tallenes rigtighed eller andre forhold - det er alene præsentationen af budgettal, da det ikke er tilladt at medtage budgettal efter årsregnskabslovens regler.

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indberetning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af foreningen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion med forbehold.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet og ledelsesberetningen

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejl-information, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere foreningens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere foreningen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejl-information, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision jf. bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om foreningens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at foreningen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsesberetningen omfatter ligeledes målrapporteringen.

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen og målrapporteringen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen og målrapporteringen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen og målrapporteringen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og målrapporteringen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen og målrapporteringen er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til regnskabsbekendtgørelsen.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen og målrapporteringen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i regnskabsbekendtgørelsen. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen og målrapporteringen.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIGE REGULERINGER

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldig økonomisk hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af foreningen, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af de udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af foreningen, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Herning, den 28. februar 2019

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Klaus Grønback Jakobsen
Statsautoriseret revisor

GENERELLE OPLYSNINGER OM FORENINGEN

Foreningen	Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. Stuhrsalle 22 D-24937 Flensburg Telefon: 0461 5047 0 Telefax: 0461 05047 137 Hjemmeside www.skoleforeningen.org Dansk Skoleforening for Sydslesvig har hjemsted i Flensburg.
Styrelsen	Formand, Udo Jessen Næstformand, Birgit Jürgensen-Schumacher Michaela Bumann Jens-Søren Jess Søren Harnow Klausen Jørgen Jensen Hahn Thomas Weinschenk Michael Otten Joern Radzio Lars Petersen Michael Sørensen Oluf Hoppe
Direktion	Lars Kofoed-Jensen
Revision	BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab Birk Centerpark 30 7400 Herning
Pengeinstitutter	Union Bank AG Grosse Str. 2 D-24937 Flensburg Sydbank Postboks 235 6200 Aabenraa

HOVED- OG NØGLETAL (1.000 euro)	2018	2017	2016	2015	2014
Resultatopgørelse					
Indtægter i alt.....	120.286	117.405	114.183	110.228	107.759
Heraf:					
Tilskud fra Undervisningsministeriet...	55.332	54.737	54.161	53.528	52.794
Tilskud fra Landet Slesvig-Holsten.....	37.490	37.404	37.236	37.093	36.891
Tilskud amter og kommuner.....	17.147	15.066	13.136	10.721	9.825
Omkostninger vedr. drift i alt.....	121.745	118.102	112.498	109.602	107.714
Driftsresultat før finansielle poster.....	-1.459	-697	1.685	626	45
Finansielle poster i alt.....	-11	113	-93	-61	-9
Årets resultat.....	-1.470	-584	1.591	564	35
Balance					
Anlægsaktiver i alt.....	177.005	168.805	158.723	151.834	159.956
Omsætningsaktiver i alt.....	11.363	12.413	15.990	16.955	17.613
Balancesum.....	188.368	181.218	174.713	168.789	177.569
Egenkapital ultimo.....	63.542	65.009	65.684	64.089	63.438
Hensatte forpligtelser i alt.....	472	444	619	862	711
Langfristet gæld i alt.....	98.005	96.054	92.640	93.076	101.357
Kortfristet gæld i alt.....	26.349	19.711	15.770	10.762	12.063
Pengestrømsopgørelse					
Driftens likviditetsvirkning i alt.....	8.165	2.829	10.634	2.341	2.300
Investerings likviditetsvirkning i alt..	-11.855	-13.442	-10.346	-5.834	-10.054
Finansierings likviditetsvirkning i alt.....	2.038	2.961	-744	2.371	1.010
Pengestrøm, netto.....	-1.652	-7.652	-456	-1.122	-6.744
Regnskabsmæssige nøgletal					
Overskudsgrad.....	-1,2	-0,6	1,5	0,5	0,0
<i>(driftsresultat før ekstraordinære poster i % af indtægter)</i>					
Likviditetsgrad.....	43,1	63,0	101,4	157,5	146,0
<i>(omsætningsaktiver i forhold til kortfristet gæld)</i>					
Soliditetsgrad.....	33,7	35,9	37,5	38,0	35,7
<i>(egenkapital i % af aktiver ultimo)</i>					
Finansieringsgrad.....	55,4	56,9	58,3	61,2	63,2
<i>(langfristet gæld i % af materielle anlægsaktiver)</i>					
Elevoplysninger:					
Antal børn daginstitutionsområdet [1].	2.487	2.399	2.288	2.212	2.115
Antal elever 1.-10. klasse [2].....	5.010	5.051	5.042	5.027	5.042
Antal elever gymnasieområdet [2].....	647	674	662	690	673
Antal elever skolefritidsordninger [1]..	837	801	787	784	780
Antal årsværk:					
Antal årsværk daginstitutionsområdet [1].....	424	394	353	344	310
Antal årsværk 1.-10. klasse [2].....	424,40	444,43	439,00	453,49	452,86
Antal årsværk gymnasieområdet [2]....	81,53	86,16	92,70	96,40	92,80
Antal årsværk skolefritidsområdet [1]..	45,58	43,80	40,80	37,66	37,21

[1] årsgennemsnit

[2] pr. 1. september

LEDELSESBERETNING

Efterfølgende beretning omfatter undervisnings-, daginstitutions- og voksenundervisningsområdet. I beretningen beskrives de overordnede målsætninger for områderne samt krav, mål og målopfylgning, der er aftalt mellem Skoleforeningen og Sydslesvigudvalget i Resultataftalen for 2018.

Foreningens hovedaktiviteter og overordnede faglige resultater

Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. har til formål at drive dansk pædagogisk virksomhed for det danske mindretal i Sydslesvig og for de med mindretallet samarbejdende frisere. Foreningens virksomhed er en del af det danske folkeliv i Sydslesvig. Foreningens daginstitutioner, skoler, skolefritidsordninger og voksenundervisning tjener den danske befolkningsdel. Institutionernes opgave er at føre børn, unge og voksne ind i dansk sprog og kultur. Sproget i foreningen og i dens institutioner er dansk.

Dagtilbudsområdet

Skoleforeningen driver 57 dagtilbud, som varierer meget i størrelse, og som omfatter institutioner med mellem én til seks grupper, det vil sige 20 til 120 børn. Efterspørgslen på vuggestuepladser er stadig stigende og Skoleforeningen har i de forløbne år sat særligt fokus på udbygningen af tilbuddene til børn i alderen under tre år. I starten af 2018 har Skoleforeningen i alt 562 normerede pladser til netop denne aldersgruppe. Udviklingen fortsætter og vi ser frem til i løbet af det næste år yderligere at kunne skabe ca. 60 nye pladser. Desværre tager gruppeudvidelser, som medfører en ombygning tid og det er den tid, som mange af vores familier med helt små børn ikke har. Der er brug for pladser og vi forsøger derfor også konstant, at etablere nogle gode midlertidige løsninger, for at øge kapaciteten. Hertil prøver vi at inddrage forsamlingslokaler, idrætsbygninger eller også søger vi, via et tæt samarbejde med kommunerne, at leje lokaler på naboskoler, indtil vores egne nye rum er klar til brug.

Det pædagogiske arbejde i dagtilbud bygger på Skoleforeningens formålsparagraf, de pædagogiske læreplaner som samtidig inkluderer barnets eget bidrag til indholdet, retningslinjerne for dagtilbud i delstaten Slesvig-Holsten, og det forpligtende sprogarbejde med obligatorisk sprogregistrering og -vurdering. Skoleforeningen sætter løbende fokus på en vedvarende opkvalificering af det pædagogiske personale i dagtilbuddene, heriblandt videreuddannelse af institutionernes ledende medarbejdere samt længerevarende sprogkurser for hele pædagoggruppen. Der udbydes løbende et omfattende internt kursusprogram, der suppleres med eksterne kursustilbud fra især professionshøjskolerne og konsulentfirmaer i Danmark.

Undervisningsområdet

Skolesystemet organiseres og skolearbejdet tilrettelægges på en sådan måde, at skolerne som anerkendte skoler ("staatlich anerkannt") er berettiget til at give karakterer, gennemføre oprykningsbeslutninger og afholde eksamina efter de for tilsvarende offentlige skoler gældende bestemmelser med de samme kvalifikationer og retsvirkninger, som kan opnås i tilsvarende offentlige skoler i Slesvig-Holsten.

Skolens sigte er desuden at fremme elevernes bevidsthed om samhørighed med den danske befolkningsdel i Sydslesvig og med det danske folk. Samtidig har skolen den opgave at dygtiggøre eleverne til at leve og virke i det tyske samfund.

Skoler med 1.-10. årgang

Skoleforeningen driver 43 skoler. Undervisningssproget er dansk i alle fag undtagen i fremmedsprog og i faget tysk, der undervises på modersmålsniveau fra 1. klassesettrin.

Skolerne er underlagt tysk skolelov, og der er 9 års skolepligt. Skolerne følger den slesvig-holstenske skolestruktur med en grundskole fra 1.-4. klassesettrin, fællesskole fra 5.-9. hhv. 10. klassesettrin. Ved otte skoler er der tilknyttet læringsgrupper fra 1.-9. klassesettrin. Skoleforeningens læseplaner tager udgangspunkt i tilsvarende danske og slesvig-holstenske læseplaner.

LEDELSESBERETNING

Skoler med 1.-10. årgang (fortsat)

På fællesskolerne afsluttes skolegangen efter 9. henholdsvis 10. klassetrin. Eleverne kan opnå oprykning til den gymnasiale overbygning.

Skoleforeningen udbyder videreuddannelseskurser i eget regi og den benytter sig af eksterne kursusudbydere fortrinsvis i Danmark og her i særlig grad professionshøjskolernes efter- og videreuddannelsesstilbud.

Gymnasieområdet 11. - 13. årgang

De gymnasiale overbygninger er placeret på fællesskolerne ved Duborg-Skolen i Flensborg og A. P. Møller Skolen i Slesvig. I gymnasiets overbygning gives en fortsat almendannende undervisning, som tillige giver det nødvendige grundlag for videregående studier. De gymnasiale overbygninger er statslig anerkendte ifølge den slesvig-holstenske skolelov og fører til "allgemeine Hochschulreife" i Tyskland og samtidig en dansk studentereksamen. Skoleforeningens læseplaner tager udgangspunkt i tilsvarende danske og slesvig-holstenske læseplaner.

Ud over de nævnte fællesskoleafdelinger, tilfører de øvrige danske fællesskoler i Sydslesvig elever til gymnasiernes overbygning efter en fastlagt struktur med to gymnasiedistrikter. Undervisningen i gymnasiets overbygning er struktureret som profilgymnasium med udgangspunkt i skoleloven for Slesvig-Holsten. Eleverne vælger en profil for deres skolegang på gymnasiet. Med baggrund i Styrelsens beslutning om, at mindretallets unge skal have samme tilbud, som eleverne i den offentlige skole, tilbydes der på A. P. Møller Skolen og Duborg-Skolen undervisning i samtlige fem profiler, den sproglige, den naturvidenskabelige, den samfundsfaglige, den æstetiske profil og idrætsprofilen.

Voksenundervisningsområdet

Jaruplund Højskole

Jaruplund Højskole har en vedtægtsbestemt profil, som definerer et kursustilbud, der grundlæggende er almendannende voksenundervisning til fremme af dansk sprog og kultur i Sydslesvig. Samtidig har højskolen til opgave at udbrede kendskabet til det danske mindretal og grænselandets historie ud over at øge kendskabet til vores tyske nabo og fastholde en dansk-nordisk samhørighedsfølelse.

Folkeoplysende virksomhed ved "Dansk Voksenundervisning i Sydslesvig"

Dansk Voksenundervisning i Sydslesvig har til opgave at tilbyde folkeoplysende undervisning for voksne i emner og fag af interesse til gavn for egen personlig udvikling.

Voksenundervisningens øverste organ er et repræsentantskab, som består af repræsentanter for danske organisationer og institutioner i Sydslesvig, samt for de med disse samarbejdende frisere. Blandt repræsentantskabet vælges et voksenundervisningsnævn på 7 medlemmer, som fungerer som forretningsudvalg for repræsentantskabet.

Voksenundervisningen tilbyder fortsat familiesprogkurser i samarbejde med Skoleforeningen og SSF. Kurserne afholdes fire gange om året og er målrettede nye forældre med børn i de danske skoler og daginstitutioner. Kurserne afholdes som weekendkurser, hvor forældrene har mulighed for at deltage i intensiv danskundervisning, mens børnene deltager i forskellige workshops. Kurserne har været en stor succes, siden projektet startede i 2015 og vil fortsætte i 2019.

LEDELSESBERETNING

Krav, mål og målopfyldning aftalt mellem Skoleforeningen og Sydslesvigudvalget i Resultataftalen for 2018

Centralforvaltningens opgaver er lagt ind under undervisningsområdet. På voksenundervisningsområdet er der for året 2018 ikke aftalt specielle krav og mål.

Opgave	Resultatkrav 2018	Resultatmål 2018	Status på målopfyldelsen	Opfyldelsesgrad pr. 31/12 2018
--------	-------------------	------------------	--------------------------	--------------------------------

Undervisningsområdet

Kontakten til Danmark på skoleområdet	Rejsekontoret udbygger i samarbejde med Grænseforeningen og Efterskoleforeningen de forskellige tilbudspakker.	Hvert SydslesvigCrew har modtaget to besøgs hold fra DK. 5 elever fra DK tager deres frivillige 10. klasstrin på en fælleskole i Sydslesvig 5 skolars 7. klasser tager i mod projektet 24-timer på efterskole	Til sommer 2018 har der været besøg/møder med alle SydslesvigCrew's med ca. 1700 gæster Der var 2 tilmeldinger fra elever fra Danmark, hvoraf vi kun kunne finde en værtsfamilie til den ene elev i Sydslesvig til skoleåret 2018/19 3 skoler har deltaget i projektet. De øvrige skoler havde allerede prioriteret andre projekter	Opfyldt Ikke opfyldt Ikke opfyldt
Reorganiseringen af ressource- og støtteordningerne på skoleområdet	Ved at etablere ressource teams gennem fleksibel og målrettet støtte på skolerne forventes en større kvalificeret indsats for elever og elevgruppe med særlige behov. Ressource teams arbejder tæt sammen med PPR.	På to fællesskoler er der indrettet ressource teams. I efteråret 2018 er skolekredsen koblet på ressource teamet.	PPR, fællesskole distrikterne i Husum og Jes Kruse-Skolen har i skoleåret 2018/19 kortlagt processen vedr. ressource strategien. Arbejdstesen er, at der følges en Sydslesvig model, som bygger på at etablere og støtte stærke faglige netværk og miljøer i fælleskole-distrikterne med tydelig faglig forankring i PPR. Der er blevet afholdt netværksmøder med ressource centrene og i fællesskole distrikterne, hvor strategien er blevet udviklet. I skoleåret 2018/19 vil der være formelle ressource møder i fællesskole-distrikterne.	Opfyldt
Fleksibel udskoling	Ved at elever med særlige behov har 3 fremfor 2 udskolingsår sikres flere elever muligheden for at opnå afslutningseksamen ESA - hovedskoleeksamen. Fleks-klassen er et dualt skoleforløb, der kobler undervisnings- og praktikforløb.	Der er etableret fleks-klasser i regionerne Husum, Slesvig og i Flensborg.	På Husum Danske Skole (HDS) har i alt 7 elever afsluttet deres skolegang med en ESA-afslutning. HDS fortsætter med Flex-læringsgruppen og har i skoleåret 2018/19, 19 elever Der er etableret Flex-læringsgrupper i Flensborg på Gustav Johannsen Skolen. Her starter 12 elever. Skole- og gymnasiekontoret har udskudt etableringen af en Flex læringsgruppe i Slesvig med et år	Delvist opfyldt

LEDELSESBERETNING

Opgave	Resultatkrav 2018	Resultatmål 2018	Status på målopfyldelsen	Opfyldelsesgrad pr. 31/12 2018
Forpligtende ledernetværk	I forlængelse af de i 2017 reviderede "ansvars- og kompetenceområder for Dagtilbudsledere og souschefer" ser team Dagtilbud i 2018 frem til sammen med lederne at optimere videndeling institutionerne imellem og at lederne styrkes i at udnytte hinandens ressourcer, således at der videreudvikles <i>kollektive handlinger</i> - revideringsprocessen skal muliggøre opbakning ift. netværksgruppernes selvløselserproces.	At formålsbeskrivelsen er revideret til udgangen af 2018 og indgåede netværksreferater afspejler opstarten af <i>kollektive handlinger</i> på tværs af netværksgrupperne.	Team Dagtilbud har indtil nu haft 4 sparringsmøder med repræsentanter fra hvert ledernetværk. Der er blevet udarbejdet en tidslinje og et første revideret udkast bliver drøftet med alle ledere den 13/6 2018. Høringsrunden for det færdige udkast er annonceret for perioden medio september til ultimo oktober.	Opfyldt
Fortsat etablering af vuggestuepladserne	Skoleforeningen arbejder fortsat på at imødekomme det store pladsbehov på 0-3 årsområdet	10 pladser i Kiel Pries - forventes færdig i marts 2018. 20 pladser i Nibøl og 15 pladser i Satrup forventes afsluttet i slutningen af 2018. Tarp - fortsætter udviklingen af et helhedskoncept for Tarp (op til 19 nye pladser) (dagtilbud/SFO/Skole) Husum - der tilsigtes en opstart for udviklingen af en udvidelse af børnehaven med evt. to aldersintegrerede grupper (op til 18 nye pladser) At Humtrup og Aventoft Børnehave bliver til én .	Nibøl Børnehave er klar efter sommerferien: 20 nye pladser Kiel Pries Børnehave er klar til sept-okt.: 10 nye pladser. Saturp Børnehave bliver først klar til sommer 2019. Projektet er forsinket. Helhedskonceptet Tarp er fortsat igangværende. Husum - er fortsat igangværende - ansøgningen til kredsen og kommunen sendes i 2019. Projekt Vimmersbøl er fortsat kørende.	Delvist opfyldt
0-3 års læring	At pædagogerne reflekterer over hvordan små børn lærer og hvordan pædagogerne arbejder med deres læringsforståelser i praksis i dagtilbuddene.	At udbyde et kursus-forløb, der både giver inputs på nyeste forskning samt facilitere pædagogernes egne forståelser. At udbyde en pædagogisk 0-3 års "læringsmesse" sammen med det pædagogiske personale. At team dagtilbud i slutningen af 2018 og starten af 2019 på baggrund af relevant kursus- og videndelingsinputs anskaffer nye materialer på 0-3 års for dagtilbudssamlingen på CfU.	Kurset "liv og læring i vuggestuen" bliver udbudt den 18.9. Der er 24 tilmeldte pædagoger. Læringsmessen planlægges til den 30/10. Det er både vores pædagoger, men også pædagoger fra vuggestuegrupper i DK, der byder ind med udviklings- og læringsaktiviteter for de mindste. Der er 43 tilmeldte medarbejdere. Der er taget beslutning om anskaffelse og bestillingen vil blive leveret i det nye år.	Opfyldt
Duborg-Skolen	Ombygning af Kjær og Richter bygningen, nybygning af en scienceafdeling på sportshallen og sanering af Dahl bygningen.	Ombygningen af Kjær og Richter bygningen og nybygning af en scienceafdeling på sportshallen skal være afsluttet, indrettet og taget i brug. Start af sanering af Dahl bygningen.	Overbygningen over sportshallen er taget i brug. Ombygningen af Kjær og Richter fortsættes pga. mangler og restarbejde. Saneringen af Dahl bygningen er ikke påbegyndt.	Delvist opfyldt

LEDELSESBERETNING

Opgave	Resultatkrav 2018	Resultatmål 2018	Status på målopfyldelsen	Opfyldelsesgrad pr. 31/12 2018
Helheds-koncept Sild	Under forudsætning af at finansieringen er sikret påbegyndes tilbygning, ombygning og sanering af skolen.	Licitationen af første byggeafsnit skal være afsluttet og projekteringen af hele skolen skal være afsluttet.	Projektering er 70% færdig pga. konstruktionsfejl i den gamle byggesubstans, som har vist sig i den løbende proces.	Delvist opfyldt
Vimmersbøl	Der skal udvikles og omsættes et helhedsprojekt for Vimmersbøl.	Projekteringen skal være afsluttet.	Pga. af myndighedernes forslag blev det nødvendigt at udvide rumprogrammet i den løbende proces og dermed skal den foreliggende projektering omprojekteres.	Ikke opfyldt
Treneskolen og Tarp børnehave.	Der skal udvikles en masterplan for dagtilbud og skole i Tarp.	Der skal findes en overordnet placering for skole, dagtilbud og foreningsvirke	Kommunen kommer ikke hurtig nok videre med B-planen. Færdiggørelse af B-planen forventes ifølge det oplyste til 1. kvartal 2019	Delvist opfyldt
Overenskomst på gymnasie-området	Det tilsigtes at forhandlingerne om en overgangsoverenskomst afsluttes og at den træder i kraft.	Forhandlingerne skal være afsluttet og, under forudsætning af at overgangs-overenskomsten stemmes hjem ved urafstemning, træde i kraft til skoleåret 2018/19.	Det lykkedes ikke at opnå enighed med GL. Forhandlingerne måtte afbrydes. Det er dog aftalt med GL, at et nyt forhandlingsforløb bliver ledsaget af en mægler.	Ikke opfyldt
Overenskomst på dagtilbuds-området	Det tilsigtes, at en ny overenskomst træder i kraft.	Forhandlingerne er afsluttet, dog går overenskomsten først til underskrift, når alle overenskomster inden for forhandlingsfællesskabet er afsluttet og under forudsætning af at overenskomsten stemmes hjem ved urafstemning. Forhandlingsfællesskabet består af lærernes fagforening DLS og pædagogernes fagforening BUPL. Overenskomsten skal træde i kraft til skoleåret 2018/19.	Den nye overenskomst er underskrevet og trådt i kraft pr. 1/8 2018.	Opfyldt
Overenskomst på lærer-området	Det tilsigtes at forhandlingerne om en overgangsoverenskomst afsluttes og at den træder i kraft.	Forhandlingerne skal være afsluttet og, under forudsætning af at overgangsoverenskomsten stemmes hjem ved urafstemning, træde i kraft til skoleåret 2018/19.	Den nye overenskomst er underskrevet og trådt i kraft pr. 1/8 2018.	Opfyldt

LEDELSESBERETNING

Redegørelse for foreningens økonomiske udvikling

2018 har været et svært år for Dansk Skoleforening, hvilket kan aflæses i årsregnskabet, som udviser et underskud på 1.470 t€.

Underskuddet skyldes primært kraftigt stigende lønomkostninger, hvilket blandt andet skyldes den vækst, som foreningen har i daginstitutionsområdet. Antallet af årsværk på dette område er forøget med 30 årsværk. Hertil kommer, at den almindelige lønudvikling afledt af overenskomsterne.

Årest resultat er dog bedre end forventet, idet foreningen i året har modtaget en række ekstrabevillinger fra amter og kommuner til daginstitutionsområdet. Hertil kommer, at der ultimo året er opnået ekstraordinære tilskud til en række anlægsprojekter.

Samlet er foreningens tilskud forøget med 2.763 t€, hvoraf 2.093 t€ kan henføres til daginstitutionsområdet. Hertil kommer en stigende forældrebetaling fra det øgede antal børn, som er steget med 88 i forhold til 2017, svarende til en vækst på 3,7%. Investeringen i dette område er baseret i målsætningen om på sigt, at kunne tilbyde en daginstitution til en hel årgang, hvilket vil bidrage til at sikre et dansksproget tilbud til de yngste børn, og vil på sigt være medvirkende til at sikre et stabilt optag i skolerne.

Aktiviteten på skole- og gymnasieområdet er vigende og falder samlet med 68 elever, hvilket er det laveste niveau siden 2012. Faldet vurderes at være udtryk for et almindeligt elevudsving mellem store og små årgange og kan dermed ikke tages som udtryk for en generelt faldende elevsøgning til de Danske skoler.

Der er i året gennemført besparelser på skole- og gymnasieområder, hvilket er baggrunden for at antal årsværk er reduceret med 20 årsværk på skoleområdet og 4,63 årsværk på gymnasieområdet.

Årets resultat er påvirket positivt ved frigivelsen af et lån til Landet Schleswig-Holsten. Lånet har nået en alder på 25 år og bliver derfor frigivet fra pant hæftelsen. Dette betyder, at foreningen har en indtægt på 379 t€ i resultatopgørelsen.

Foreningen har i 2018 gennemført samlede investeringer for i alt 11.855 t€ og havde ved årsafslutningen igangværende byggeprojekter for 18.151 t€, hvor særligt Duborg-Skolen, Gustav Johansen skolen og Satrup udgør en væsentlig andel heraf.

Foreningens likviditetsgrad er forringet fra 63,0 i 2017 til 43,1 i 2018. I foreningens kapitalberedskab kan de finansielle anlægsaktiver dog godt medregnes og tages der højde for dette, kan likviditetsgraden beregnes til 58,3 mod et niveau på 85,6 i 2017. Dette medfører, at foreningen i de kommende år vil have en skærpet fokus på likviditetsudviklingen i forbindelse med de løbende budgetopfølgninger.

Betydningsfulde hændelser indtruffet efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke efter regnskabsårets afslutning indtruffet begivenheder af væsentlig betydning for foreningens finansielle stilling.

Væsentlige økonomiske forbindelser med andre institutioner, der modtager offentlige tilskud

Foreningen har ikke haft væsentlige forbindelser med andre institutioner, der modtager offentlige tilskud.

Usikkerhed om fortsat drift

Der er ikke usikkerhed om foreningens fortsatte drift.

Usikkerhed ved indregning og måling

Der er ikke konstateret forhold, der kunne give usikkerhed ved indregning og måling.

Usædvanlige forhold

Der er i året ikke indtruffet usædvanlige forhold, som kan påvirke aflæggelsen af årsrapporten.

LEDELSESBERETNING

Foreningens forventninger til fremtiden

De økonomiske rammebetingelser og kommende udvikling

Tilskudssituationen

Tilskudssituation på skoleområdet har været stabil i de senere år - men med en stabil lav fremskrivning. Med de seneste overenskomster på alle vores overenskomstområder er det for alvor slået igennem, at tilskuddene ikke kunne følge med udgiftsudviklingen. Det overraskende høje tilskud fra Danmark, som er meldt ud for 2019, hjælper, men for at nå balance er vi fortsat nødt til at skære ned på lærere og gymnasielærere, en samlet nedskæring på 10-12% på lærersiden og ca. 15% på gymnasielærersiden.

Fra Slesvig-Holstens side går vi ind i sidste år med overgangsftaler, og vi tør godt forvente højere stigningstakter fremover - altså fra 2020. Delstaten investerer i uddannelse, og det vil altså fra 2020 også komme os til gode. Hvor vi de senere år har haft stigninger på 0,5%, forventer vi fra 2020 årlige stigninger på snarere 2%.

På dagtilbudsområdet har vi været igennem nogle år med udvidelse af kapaciteten - med deraf følgende højere udgifter. Nye tilskud fra kredse og kommuner, samt højere brugerbetaling har indtil nu i grove træk dækket hele denne udvidelse. Sådan kan det ikke forventes at fortsætte, men vi er nødt til at udvide kapaciteten, når vi ser at vi pt. har ventelister på op mod 300 børn. Vi må regne med, at vi de kommende år har brug for yderligere mindst 5 mio. d.kr. for hver 100 børn vi udvider med - op til en forventet maksimal kapacitet på ca. 1.000 vuggestuepladser og 2.000 børnehavepladser. Dette svarer til, at den typiske sydslesvigårgang på mellem 500 og 600 børn starter to år tidligere - der ligger i dette altså ingen ekspansion af mindretallet, blot en servicering af det eksisterende. I forhold til 2018 ville det betyde ca. 500 vuggestuepladser mere og altså et forøget tilskudsbehov på ca. 25 mio. d.kr.

Udgiftsudviklingen

Det var forventet at udgifterne ville stige hurtigere end indtægterne i 2018 - således at et stort underskud var forventeligt. Der blev vedtaget et budget med indbyggede besparelser i form af reduktioner i antal lærerstillinger og gymnasielærerstillinger. De to områder var blandt de punkter, som revisionen så store sparepotentialer i.

Takket være en overgangsoverenskomst med lærerne, har vi fået lidt mere undervisningstid (knap en lektion ugentligt) - der muliggjorde en væsentlig del af den annoncerede personalenedskæring. Det viste sig, at overenskomsterne i DK for disse to områder gav væsentligt højere lønstigninger end forventet så tidligere fremsatte udsagn om at de skolerelaterede lønområder udvikler sig langt hurtigere end de skolerelaterede indtægter må fortsat understreges.

Udgifterne til vuggestueområdet er også steget - men indtægterne i nogenlunde samme takt.

It-udgifterne er realiseret meget højere end forventet. Dels sker der en stigende digitalisering såvel centralt som på institutionerne, og dels har vi været nødt til at bruge eksterne - dyre - konsulenter til nogle nødvendige opgaver.

Vedligeholdelsesområdet leverede et par overraskelser sidst på året. Byggebranchen er rødglødende i Tyskland, så vi oplever hele tiden fordyrelser af projekter og drift - også på dette område måtte vi gå over budget.

LEDELSESBERETNING

Overenskomstforhandlinger

De nye overenskomster både i Tyskland og Danmark har givet uventet høje lønstigninger til alle vores ansættelsesgrupper. Det gør ikke vores økonomiske udfordringer mindre.

Særligt på to områder har vi fortsat store udfordringer i forhold til sammenlignelighed med Danmark, jeg tænker her på lærerområdet og gymnasielærerområdet. Begge områder har såkaldte arbejdstidsaftaler, som jo i høj udstrækning er faldet bort i Danmark - og som har ført til en ikke uvæsentlig forskel på danske nøgletal for undervisning og vores tal. Vores revisor har fastslået en forskel på 20% på begge områder. I mellemtiden har lærerne givet en time mere, sådan at forskellen er 15%. Med gymnasielærerne forsøger vi med hjælp af en mediator igen her til foråret 2019. Men udfordringen ligger jo også i det rent systemmæssige.

I modsætning til de danske overenskomster er der ikke en "storebror", der kan gennemtrumfe en ensidig aftale (som lov 409 er - og som OK13 de facto var pga. bindingen til den store AC-overenskomst). Vi har altså selv slet ikke de aftaleredskaber, som muliggjorde besparelserne på skole- og gymnasieområdet i Danmark. Det er et krav fra Skoleforeningens side, at vi skal kunne drive vores institutioner for færre lønkroner under nye overenskomster - men forhandlingsudgangspunktet er altså væsentligt svagere end det som var tilfældet i Danmark.

Revisionsprotokollatet bekræfter, at der ligger et besparelspotentiale på lærer- og gymnasielærerområdet - men under de gældende betingelser hos os kan det kun ske på bekostning af store aktivitetsbeskæringer - det være sig lukning af institutioner eller endnu færre lærerbesatte undervisningstilbud (færre deletimer, færre hold - selvom vort niveau allerede er under det danske).

Vi går videre med vores besparelsesbestrebelse og ser trods udsigt til i alt tre år med røde tal ingen fare for, at Skoleforeningen ikke kan fortsætte driften.

It

I 2018 har it-området været fast i hænder på den europæiske persondataforordning. Selv om Skoleforeningen allerede har beskæftiget sig med emnet datasikkerhed i de forrige år, blev emnet i 2018, hvor det kom til at have indflydelse på kravene til databehandling i hele EU, meget mere præsent. Identifikation af de mange forskellige områder, hvor der omgås med persondata (bevist eller ubevist), deres dokumentation og i givet fald også nedlæggelse binder mange ressourcer.

Der blev udviklet en it-kommunikationsstrategi, der skal sørge for sikkerheden i omgang med data og give medarbejderen tryghed i forhold til brugen af det rigtige redskab til den rigtige kommunikation.

It-kontoret har internt indført change management, for bedre at styre forandringer i produktive systemer og koordinere ressourcebehovet.

Rejsekontoret

"Kontakten til Danmark" spiller hovedrollen i alle Rejsekontorets aktiviteter. Udover den 100-årige tradition med "Sydslesvigske Børns Ferierejser", formidler Rejsekontoret også ferie børn fra Danmark til Sydslesvig, arrangerer elevudvekslinger, sommerferiekolonier, rådgiver om efterskoleophold, administrerer hele Skoleforeningens lejrskole- og kolonivirksomhed. Rejsekontoret er også tovholder på diverse tiltag i forbindelse med jubilæet for Grænsen i år 2020, og deltager regelmæssigt i messer og infoarrangementer, som skal oplyse om det danske mindretal i Sydslesvig og hvilke pædagogiske mødeformer skoler i Danmark kan gøre brug af. Rejsekontoret har et tæt samarbejde med de decentrale enheder, samt med Efterskoleforeningen, Grænseforeningen og - i forbindelse med enkelte projekter - Friskoleforeningen.

LEDELSESBERETNING

Rejsekontoret (fortsat)

Ved siden af de allerede nævnte tilbud arbejder Rejsekontoret målrettet på at fæstne tilbuddet "Tag din frivillige 10. klasse i Sydslesvig". Rejsekontoret er tovholder på "Projekt mindretal på Efterskole", som blev bevilliget i 2018. Med dette projekt er det fra skoleåret 2018/19 blevet muligt for alle 7. klasses elever fra Sydslesvig at komme på 24-timers prøveophold på en efterskole i Danmark. Rejsekontoret agerer som bindeled og administrativt led mellem efterskolerne og de sydslesvigske skoler. Derudover arrangerer Rejsekontoret i samarbejde med Grænseforeningen og Efterskoleforeningen hvert år den sidste lørdag i februar "Efterskolernes dag og rejsemesse" på skiftevis A.P. Møller og Duborg Skolen. Parallelt med alle centralt stillede tilbud arbejder skolekontoret på at forpligte skolerne endnu mere til at udbygge en systematisk kontakt med Danmark.

2020 Ung Genforening i Uge 20

Skoleforeningen markerer både sin 100 års fødselsdag og 100 året for genforeningen med Danmark med et stort udvekslingsprojekt, der kaldes Ung Genforening 2020 i Uge 20. Her arbejdes der på at alle børn og unge i uge 20 er i Danmark. Rejsekontoret er tovholder i dette projekt, som er et samarbejdsprojekt med Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger og Grænseforeningen. Skolerne med Børne- og Ungdomshusene etablerer formelle partnerskoler med institutioner i Danmark.

Skolen og ledelse i udvikling

Den nye områdestruktur i 2017 er Skole- og Gymnasiekontoret fortsat i gang med at udvikle i 2018 og 2019. Der er nedsat en sparringsgruppe, som består af en leder fra hvert fællesskoledistrikt, der sammen med de tre områdechefer udvikler et nyt ledelsesdokument, der forsøger at beskrive den særlige form for skoleledelse vi ser i Sydslesvig.

I forlængelse af dette er skoleområdet optaget af at kortlægge, hvordan netværksledelsen i fællesskoledistriktet kan udbygges. Her vil selve ressourcestrategien, som PPR er ved at justere på, finde sin formelle forankring. Fællesskoledistrikterne vil på sigt blive udbygget til, at den faglige ekspertise samles regionalt i distrikterne/netværkerne i et stærkt formelt samarbejde.

Nye læreplaner og evalueringsskemaer

Nye læreplaner er vedtaget og bliver gældende fra skoleåret 2019/20. Skoleforeningens fællesråd har i oktober vedtaget, at Skoleforeningen skal følge en dansk pædagogisk praksis, idet standpunktsbedømmelser i karakterform udskydes så sent som muligt i børn og unges uddannelsesforløb. Dette er muliggjort iht. de gældende regler i skoleloven for landet Slesvig-Holsten.

Derfor er skoleområdet i gang med at udvikle formelle evalueringsskemaer 1.-7. klassetrin, hvor elevernes standpunktsbedømmelser fremover ikke bliver fastholdt i tal eller ved bogstaver, men i stedet i en evaluering af de faglige og personlige kompetencer, som forholder sig til kompetencemålene i de nye læreplaner. Dette er en stor kulturændring fra den praksis, der er kendt for børn og unge, forældre og lærere. Derfor er der indledt et større implementeringsarbejde for læreplanerne og for evaluering af elevens standpunkt.

Netværksledelse på dagtilbudsområdet

Netværksledelse - hvad er det egentlig?

Ved netværksledelse forstås et forpligtende ledelsessamarbejde mellem institutionslederne og er i dag en almindelighed i mange danske kommuner. På dagtilbudsområdet har vi kørt med modellen siden 2014 og baggrunden for det er blandt andet de stadigt voksende krav i forbindelse med mange nye opgavetyper. Med en forpligtende ledernetværksstruktur ønsker vi også at imødegå arbejdspress, krydspres og ensomhed. Netværket er her en måde at skabe et rum for faglig sparring og erfaringsudveksling med ligesindede. Lederne kommer tættere på hinanden og også samarbejdet med forvaltningen skal skabe større sammenhæng rundt om fælles opgaveløsninger.

LEDELSESBERETNING

Netværksledelse på dagtilbudsområdet (fortsat)

I det forgangene år har vi sammen med én leder fra hvert netværk dannet en arbejdsgruppe og drøftet hvordan vi kan blive endnu bedre til at udnytte hinandens ressourcer og viden. Hvordan får lederne endnu mere medejerskab i den daglige politiske dagsordenen? Hvordan støtter lederne op om nye ledere? Hvordan kan lederne blive endnu bedre sparringspartnere for forvaltningen? Det er blot et par af de spørgsmål, som blev rejst i arbejdsgruppen og taget med ind i revideringen af den formålsbeskrivelse for netværksarbejdet, som eksisteret siden 2014. Papiret blev færdigt i udgangen af 2018 og er gældende pr. 1. januar 2019.

For at papiret også får et reelt efterliv, planlægges i løbet af det kommende år en workshoprunde med en ekstern erhvervspsykolog, som skal styrke de enkelte netværk i at udvikle egne værdibaserede kontrakter og styrke den enkelte leders kommunikation i egen institution og på tværs af dagtilbuddene.

Den styrkede læreplan i dagtilbud

I foråret 2018 blev der vedtaget ændringer til dagtilbudsloven, som blandt andet har til formål at styrke kvaliteten i dagtilbud gennem en styrket pædagogisk læreplan. Ændringerne tydeliggøre et fælles grundlag for alle dagtilbud med fokus på at etablere gode læringsmiljøer for alle børn i alle hverdagsituationer, fra leg og spontane situationer over planlagte aktiviteter til rutiner. Fokus på den styrkede læreplan inddrages i kursusplanlægningen for 2019, hvor den brede læringsforståelse, det gode børneliv, børnesyn og børneperspektiver og den faglig ledelse og organisering af læringsmiljøer skal sætte sine spor hos medarbejderne efter deltagelsen.

Foreningens forventninger til fremtiden

Udviklingsstrategier i koordineringsgruppen for Center for Pædagogik (CfP)

I koordineringsgruppen har vi drøftet pædagogiske og faglige sammenhænge mellem dagtilbud og skole.

Skoleforeningen har allerede en række obligatoriske overgangsinitiativer, som blandt andet indskolingsprojekter og overgangssamtaler. Vi er én organisation, der rummer børn fra 0-18 år og som derudfra beskriver en række værdier, som er umiddelbart sammenlignelige.

(Skoleforeningens vedtægter § 4, stk. 2 + § 5, stk. 1) "det er daginstitutionernes og skolens opgave i samarbejde med forældrene at give børnene/eleverne mulighed for at tilegne sig viden/kundskaber, færdigheder, arbejdsmetoder, udtryksformer og værdier, som medvirker til det enkelte barns alsidige personlighedsudvikling."

Dertil kommer, at temaerne i pædagogiske læreplaner på dagtilbudsområdet og de nye læreplaner på skoleområdet indholdsmæssigt ligger meget tæt op ad hinanden. På den baggrund giver det for os i koordineringsgruppen mening, på ny, at igangsætte drøftelser hvordan dagtilbuddet på den ene side skaber gode forudsætninger for børnene til mødet med skolen og hvordan skolen på den anden side arbejder videre med det, børnene har lært i dagtilbuddet. Vi ser derfor frem til, at samle og se på igangværende tiltag for derudfra at tilvejebringe nye vinkler i overgangsaktiviteterne. Hertil har tanken om udarbejdelsen af et overgangsårshjul fået vores særlige opmærksomhed. Vi ser frem til, at kommunikere ud til skole og dagtilbud for at danne en kommende arbejdsgruppe, der beskæftiger sig med et udvidet samarbejdsblik.

Formålet med samarbejdet mellem dagtilbud og skole er, at den gode overgang understøtter børnene med at skabe forbindelse mellem forventninger, der er til dem. Forventninger til barnet, som barn i en familie, som et barn i vuggestue hhv. børnehavegruppe og som skolebarn.

LEDELSESBERETNING

PLC - pædagogiske læringscentre

Koordineringsgruppen har igangsat et større udviklingsarbejde, der reorganiserer eksisterende indsætter under CfU, PPR, Kontakten til Danmark og i kulturformidlingen. Konkret betyder dette, at der arbejdes på at udvikle stærke pædagogiske læringscentre i fællesskoledistrikterne med evt. start i skoleåret 2020/21. Visionen er, at der i læringscentrene arbejdes på tværs af dagtilbud og skole for at styrke den målrettede indsats for læring og trivsel for børn og unge fra 0-18 år. Derfor vil koordineringsgruppen kigge på alle nuværende ressourcetiltag, der er i Skoleforeningen, lige fra de fagfaglige med fællesevaluering på skoleområdet over inklusions- og trivselstiltag til sprog og kulturformidlingen på dagtilbuds- og skoleområdet. Der vil i løbet af 2019 blive arbejdet på at udvikle den nuværende skolebiblioteksbetjening og PPR-betjening mv. for at styrke læringsrelaterede aktiviteter i fællesskoledistrikterne. De nye pædagogiske læringscentre bliver forankret under Center for Pædagogik.

Anlæg og vedligeholdelse

Gustav Johanssen-skolen

Renoveringen af tagetagen er afsluttet. Der bliver nu forberedt en sanering af hovedbygningen, som skal gennemføres 2019/20.

Duborg-Skolen

Den ud- og ombyggede "Kjær og Richter-bygning" kunne ikke tages i brug på grund af mangler i godkendelsesrapporten. Det er nu planlagt, at bygningen tages i brug i den første uge i januar 2019, efter at der er blevet rettet op på mangler i rapporten. Det frygtes, at der må skæres yderligere i planerne, for at få økonomien til at hænge sammen.

Sild

Personaleboligerne er i brug. 3 lejere er allerede flyttet ind. Restmangler skal ordnes, ellers er alt færdigt.

Projekteringsarbejdet med skoleudbygningen er i gang og går nu over i forberedelsesfasen for licitationen. Da der gik meget tid med at forhandle med myndighederne om b-plan-ændringer, og blive enig om et udkast for "Brandschutz", forventer vi at komme i gang med byggearbejdet i foråret 2019.

Vimmersbøl

For Vimmersbøl foreligger der forskellige udkast for skoledelen, som er blevet præsenteret for og diskuteret med skolernes samarbejdsråd. Det endelige udkast er nu på tegnebrættet med tilhørende beregning. Byggeansøgningen for skoledelen skal sendes til amtet medio december.

Saneringstilskud fra landet Slesvig-Holsten - "Impuls"-program

I 2018 har vi fået en del af en generel tilskudspulje for sanering af skoler af det danske mindretal for årene 2018-2020 på 1,90 mio. euro.

Daginstitutioner

Satrup

Projektet er i fuld gang og rejsegildet for daginstitutionen og forsamlingshuset har fundet sted. Projektet kører efter tidsplanen.

Tarup Børnehave

I september 2018 har Flensborg by givet tilsagn om et tilskud for udvidelse af Tarup Børnehave.

Resultat og underskudsdisponering

Årets resultat blev et underskud på -1.469.679 €.

Foreningens styrelse foreslår, at årets resultat overføres til næste år.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. for 2018 er aflagt i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning eller måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning eller måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden, årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved normal afskrivning. Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

RESULTATOPGØRELSEN

Indtægtskriterium

Foreningens indtægter består hovedsageligt af driftstilskud fra Undervisningsministeriet samt tilskud fra Tyskland. Driftstilskud indtægtsføres i de regnskabsår, hvortil disse fra tilskudsydernes side er bevilget.

Tilskud til projekter indtægtsføres i takt med projekternes færdiggørelsesgrad og under hensyntagen til en eventuel egenfinansieringsandel.

Øvrige tilskud, der er øremærket til anskaffelse af aktiver, modregnes i aktivets anskaffelsessum, med mindre der er tilknyttet særlige forpligtelser i relation til tilskuddet. I disse tilfælde passiveres tilskuddet og afvikles i takt med, at forpligtelsen opfyldes.

Øvrige indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Afgørelse af, om indtægter anses for indtjent, baseres på, hvorvidt der er indgået en forpligtende aftale, samt om ydelsen er leveret.

Omkostninger

Omkostninger omfatter omkostninger til undervisning, ejendomsdrift og administration fordelt på personaleudgifter, øvrige udgifter, afskrivninger mv.

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inklusiv pensioner samt andre omkostninger til social sikring mv. til foreningens medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Periodisering

Udgifter og indtægter er henført til det regnskabsår, de vedrører, uden hensyn til betalingstidspunktet. Udgifterne er således medtaget i det år, hvor ydelsen modtages eller arbejdet præsteres. Indtægterne henføres til det år, hvori retten erhverves eller optjenes.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Skat

Foreningen er godkendt som almennyttig forening og er således ikke skattepligtig.

Ekstraordinære poster

Ekstraordinære indtægter og omkostninger indeholder indtægter og omkostninger, som hidrører fra begivenheder eller transaktioner, der klart afviger fra den ordinære drift, og som ikke forventes at være af tilbagevendende karakter.

BALANCEN

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, driftsmateriel samt biler, busser, traktorer mv. måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af den skønnede restværdi efter afsluttet brugstid. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi.

	Brugstid	Restværdi
Bygninger ekskl. grundværdier.....	50 år	0%
Driftsmateriel, ejendomsdrift.....	5-10 år	0%
Biler, busser, traktorer mv.....	5-10 år	0%

Småanskaffelser med en kostpris på under 6.700 € pr. enhed indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen i anskaffelsesåret.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsmkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre indtægter.

Værdipapirer

Værdipapirer måles til kostpris. I tilfælde, hvor kostprisen overstiger nettorealiseringsværdien, nedskrives til denne lavere værdi.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-princippet. I tilfælde, hvor nettorealiseringsværdien er lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til dækning af mulige tab opgjort på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender.

Periodeafgrænsningsposter, aktiver

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Midler, der forvaltes

Midler, der forvaltes, optages under henholdsvis langfristet eller kortfristet gæld afhængig af forvaltningsperioden.

Hensatte forpligtelser

Hensættelser omfatter forventede omkostninger til pension og lønninger.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Gældsforpligtelser

Finansielle forpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte låneomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Lån, ydet mod pant i foreningens ejendomme, optages under langfristet gæld. For lån, ydet af den danske stat, er der ingen forældelsesfrister. Anlægstilskud fra tyske tilskudsgivere afskrives fra långivers side lineært over 25 år, men frigives først pantmæssigt efter 25 år. Foreningen indtægtsfører først tilskuddet på det tidspunkt, hvor pantet aflyses.

Gæld i øvrigt er målt til amortiseret kostpris svarende til nominel værdi.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Hvis valutapositionen anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes urealiserede værdireguleringer direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balance-dagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

PENGESTRØMSOPGØRELSEN

Pengestrømsopgørelsen viser foreningens pengestrømme for året samt likvider og træk på kassekredit ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet præsenteres indirekte med udgangspunkt i årets resultat, reguleret for ikke-kontante driftsposter samt ændring i driftskapitalen.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af anlægsaktiviteter.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter optagelse af og afdrag på langfristet gæld.

Likvider omfatter likvide beholdninger samt træk på driftskreditten.

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER

	Note	Regnskab 2018 €	Budget 2018 €	Regnskab 2017 1.000 €
Tilskud	1	109.969.265	108.522.780	107.206
Brugerbetaling.....	2	8.800.105	8.620.000	8.318
Andre indtægter.....	3	1.516.227	1.661.900	1.882
INDTÆGTER.....		120.285.597	118.804.680	117.406
Lønomskostninger.....	4	98.028.411	97.404.085	94.479
Driftsudgifter	5	11.830.183	11.418.535	11.589
Udgifter til bygninger og grunde	6	10.886.990	10.740.550	11.115
Driftsudgifter på andre områder	7	999.332	975.480	919
DRIFTSOMKOSTNINGER.....		121.744.916	120.538.650	118.102
RESULTAT FØR FINANSIELLE POSTER M.FL.....		-1.459.319	-1.733.970	-696
Finansielle indtægter mv.....	8	103.525	50.000	181
Finansielle omkostninger	9	-113.885	-55.000	-68
Finansielle poster.....		-10.360	-5.000	113
ÅRETS RESULTAT.....		-1.469.679	-1.738.970	-583

BALANCE 31. DECEMBER

AKTIVER	Note	2018 €	2017 1.000 €
Ejendomme.....		154.423.424	151.706
Igangværende byggerier.....		18.151.421	12.194
Inventar, undervisning.....		74.362	109
Biler, busser, traktorer mv.....		352.725	328
Materielle anlægsaktiver.....	10	173.001.932	164.337
Finansielle anlægsaktiver.....		4.002.634	4.468
ANLÆGSAKTIVER.....		177.004.566	168.805
Varebeholdninger.....		63.823	62
Tilgodehavender.....		4.826.380	4.179
Periodeafgrænsningsposter.....	11	3.646.912	3.545
Værdipapirer.....		750	1
Likvide beholdninger.....	12	2.065.756	3.716
Legatkapital.....	15	759.774	910
OMSÆTNINGSAKTIVER.....		11.363.395	12.413
AKTIVER.....		188.367.961	181.218
PASSIVER			
Saldo 1. januar.....		10.813.812	11.397
Opskrivningshenlæggelser.....		54.194.516	54.194
Henlæggelser.....		3.104	1
Årets resultat.....		-1.469.679	-583
EGENKAPITAL.....	13	63.541.753	65.009
Hensatte forpligtelser.....	14	471.725	444
HENSATTE FORPLIGTELSE		471.725	444
Legatkapital.....		759.774	910
Finansiering igangværende byggerier.....		1.000.229	996
Anlægs lån sikret i Tingbogen.....		92.784.386	90.720
Anlægs lån ikke tilskudssikret i Tingbogen.....		3.200.000	3.131
Bankgæld.....		260.864	297
Langfristet gæld.....	16	98.005.253	96.054
Kortfristet del af langfristet gæld.....	16	32.646	31
Anden kortfristet gæld.....	17	23.032.955	16.428
Periodeafgrænsningsposter.....	18	3.283.629	3.252
Kortfristet gæld.....		26.349.230	19.711
GÆLD.....		124.354.483	115.765
PASSIVER.....		188.367.961	181.218
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	19		
Eventualforpligtelser	20		

PENGESTRØMSOPGØRELSE

	2018 €	2017 1.000 €
Årets resultat.....	-1.469.679	-583
Afskrivninger indeholdt i resultatet.....	3.572.814	3.403
Ændring i varebeholdninger.....	-2.645	3
Ændring i tilgodehavender.....	-647.513	-3.768
Ændring i periodeafgrænsningsposter, aktiver.....	-101.727	-114
Modtagne gaver.....	150.328	-197
Ændring i hensættelser.....	27.600	175
Ændring i kortfristet gæld.....	6.636.280	3.910
DRIFTENS LIKVIDITETSVIRKNING.....	8.165.458	2.829
Betaling for anlægsaktiver.....	-12.237.486	-12.119
Betaling for værdipapirer.....	382.657	-1.323
INVESTERINGER LIKVIDITETSVIRKNING.....	-11.854.829	-13.442
Tilbagebetaling af gæld.....	-32.646	-30
Låneprovener/tilskud (Tingbogssikret), netto.....	2.449.758	3.247
Eftergivet pantbesikret gæld.....	-378.867	-256
FINANSIERINGENS LIKVIDITETSVIRKNING.....	2.038.245	2.961
ÅRETS LIKVIDITETSVIRKNING FRA DRIFTEN, INVESTERINGER OG FINANSIERING.....	-1.651.126	-7.652
Likvide beholdninger og kassekredit primo.....	3.716.882	11.368
Likvide beholdninger og kassekredit ultimo.....	2.065.756	3.716

NOTER

	Regnskab 2018 €	Budget 2018 €	Regnskab 2017 1.000 €	Note
Tilskud				1
Tilskud fra Sydslesvigudvalget.....	44.500.000	44.500.000	44.065	
Tilskud fra Pensionsfonden.....	10.831.769	10.700.000	10.672	
Danske tilskud.....	55.331.769	55.200.000	54.737	
Tilskud til skoledrift.....	37.133.752	37.265.000	37.099	
Tilskud til SFO.....	136.137	110.000	115	
Øvrige tilskud.....	116.463	110.000	88	
Tilskud til voksenundervisning.....	26.412	26.000	26	
Tilskud til Jaruplund Højskole.....	77.300	75.000	75	
Tilskud Slesvig-Holsten.....	37.490.064	37.586.000	37.403	
Tilskud amter og kommuner				
Tilskud fra kredse og kommuner til dagtilbud...	16.401.322	15.025.000	14.308	
Tilskud fra kredse og kommuner til SFO.....	108.209	125.000	129	
Tilskud fra kredse og kommuner til elevbefordring.....	40.000	40.000	40	
Tilskud til voksenundervisning.....	57.419	60.000	60	
Tilskud fra kredse og kommuner til skolevejledning mv.....	540.482	486.780	529	
	17.147.432	15.736.780	15.066	
Tilskud i alt.....	109.969.265	108.522.780	107.206	
Brugerbetalning				2
Forældrebetaling lærermidler.....	164.140	166.000	176	
Forældrebetaling til dagtilbud.....	6.246.010	6.220.000	5.904	
Forældrebetaling SFO.....	860.799	730.000	808	
Forældrebetaling buskort.....	312.576	343.000	363	
Elevbetaling høj- og efterskoler, kollegiet og lejrskole.....	285.280	306.000	301	
Deltagerbetaling voksenundervisning.....	185.482	180.000	189	
Elevbetaling Jaruplund Højskole.....	757.922	675.000	592	
Hensættelse til tab på debitorer.....	-12.104	0	-15	
	8.800.105	8.620.000	8.318	
Andre indtægter				3
Leje- og varmeindtægter.....	244.454	282.600	278	
Salg af el og varme.....	8.170	19.200	25	
Indtægter fra kantiner.....	111.385	110.000	117	
Øvrige indtægter Jaruplund Højskole.....	151.179	141.100	144	
Frigivet pant.....	378.867	379.000	639	
Donationer.....	40.012	0	43	
Indtægter decentrale institutioner.....	517.124	700.000	569	
Øvrige indtægter.....	65.036	30.000	67	
	1.516.227	1.661.900	1.882	

NOTER

	Regnskab 2018 €	Budget 2018 €	Regnskab 2017 1.000 €	Note
Lønoms-kostninger				4
Skoleområdet.....	41.801.644	41.352.810	41.051	
Dagtilbuds-området.....	20.521.352	20.395.000	18.920	
SFO-området.....	1.973.387	1.880.500	1.780	
Teknisk-administrativt personale.....	9.342.536	9.352.400	8.975	
Øvrigt personale.....	614.519	625.300	599	
Sociale forsikringer.....	9.916.060	10.247.000	9.745	
Efter- og videreuddannelse.....	439.556	430.000	425	
Pensionsydelse.....	12.650.276	12.330.000	12.246	
Jaruplund Højskole.....	769.081	791.075	738	
	98.028.411	97.404.085	94.479	
Driftsudgifter				5
Undervisnings- og beskæftigelsesmaterialer, bloktilskud mv.....	2.565.725	3.305.920	2.787	
Anskaffelse og inventar under 6.700 €.....	620.604	267.720	695	
Vedligeholdelse og forsikring af inventar.....	80.216	96.000	92	
Bogbus, pedalbiler mv.....	82.608	68.000	72	
Edb.....	1.789.220	1.217.180	1.410	
Befordring af elever og børn i dagtilbud.....	4.882.321	5.123.530	4.994	
Administrationsudgifter (kørsel, telefon, annoncer mv.).....	1.033.350	688.635	918	
Informationspolitik.....	55.221	40.000	85	
Undervisningsudgifter mv. Jaruplund Højskole..	624.471	502.400	429	
Afskrivninger.....	96.447	109.150	107	
	11.830.183	11.418.535	11.589	
Udgifter til bygninger og grunde				6
Vedligeholdelse, istandsættelse, eftersyn tekniske anlæg.....	2.905.091	2.880.530	3.453	
Varme.....	1.179.208	1.380.000	1.128	
El.....	769.037	870.000	930	
Vand.....	213.527	208.000	206	
Vedligeholdelse lejligheder.....	48.153	50.000	51	
Grundskat, renovation.....	231.432	208.000	242	
Rengøring.....	1.058.887	870.520	938	
Leje.....	234.278	261.100	234	
Vagtselskab og vintertjeneste.....	581.544	387.500	465	
Forsikringer.....	117.450	106.000	104	
Ejendomsudgifter Jaruplund Højskole.....	69.279	71.700	66	
Diverse udgifter lejligheder.....	2.736	0	3	
Afskrivninger ejendomme.....	3.476.368	3.447.200	3.295	
	10.886.990	10.740.550	11.115	

NOTER

	Regnskab 2018 €	Budget 2018 €	Regnskab 2017 1.000 €	Note
Driftsudgifter på andre områder				7
Lejrskoler, internater mv.....	247.516	266.980	256	
Tilskud til ophold på efterskoler i Danmark.....	348.791	298.000	237	
Udgifter til kantiner.....	100.657	110.000	100	
Udgifter til voksenundervisning.....	302.368	300.500	326	
	999.332	975.480	919	
Finansielle indtægter mv.				8
Renteindtægter.....	53.886	50.000	74	
Realiserede kursgevinster ved salg af værdipapirer.....	49.639	0	107	
	103.525	50.000	181	
Finansielle omkostninger				9
Renteudgifter.....	13.165	15.000	15	
Konto- og vekselgebyrer.....	46.621	25.000	37	
Kursdifferencer.....	25.367	10.000	0	
Kursregulering værdipapirer.....	24.286	5.000	15	
Handelsrenter værdipapirer.....	4.446	0	1	
	113.885	55.000	68	

NOTER

				Note
Materielle anlægsaktiver				10
	Ejendomme	Igangværende byggerier	Inventar, undervisning	
Anskaffelsessum 1. januar 2018.....	116.621.096	12.193.677	296.094	
Tilgang til anskaffelsespriser.....	6.193.641	9.162.876	0	
Afgang til anskaffelsespriser.....	0	-3.205.132	0	
Anskaffelsessum 31. december 2018.....	122.814.737	18.151.421	296.094	
Opskrivninger 1. januar 2018.....	54.194.516	0	0	
Opskrivninger 31. december 2018.....	54.194.516	0	0	
Afskrivninger 1. januar 2018.....	19.109.461	0	187.070	
Årets afskrivninger	3.476.368	0	34.662	
Afskrivninger 31. december 2018.....	22.585.829	0	221.732	
Bogført værdi 31. december 2018.....	154.423.424	18.151.421	74.362	
Heraf udgør opskrivninger.....	54.194.516	0	0	
			Biler, busser og traktorer mv.	
Anskaffelsessum 1. januar 2018.....			515.031	
Tilgang til anskaffelsespriser.....			86.101	
Anskaffelsessum 31. december 2018.....			601.132	
Afskrivninger 1. januar 2018.....			186.623	
Årets afskrivninger			61.784	
Afskrivninger 31. december 2018.....			248.407	
Bogført værdi 31. december 2018.....			352.725	
		2018	2017	
		€	1.000 €	
Periodeafgrænsningsposter				11
Lønninger og pensionsbidrag.....		3.452.072	3.390	
Andre forudbetalinger.....		194.840	155	
		3.646.912	3.545	

NOTER

	2018 €	2017 1.000 €	Note	
Likvide beholdninger			12	
Kassebeholdning.....	3.272	6		
Union Bank - løbende konto.....	315.851	2.097		
Union Bank - børnehavebidrag.....	48.883	51		
Sydbank - løbende konto.....	110.441	-5		
Nykredit - løbende konto.....	0	25		
Danske Bank - girokonto.....	18.833	310		
Unio-Bank.....	391.000	0		
Konti, legater og fonde vedrørende institutionerne.....	1.061.036	1.116		
Bankindestående, frie gaver.....	116.440	116		
	2.065.756	3.716		
 Egenkapital			 13	
	Fri egenkapital	Opskrivnings- henlæggelse	Henlæggelser	I alt
Egenkapital 1. januar 2018.....	10.813.812	54.194.516	620	65.008.948
Forslag til årets resultatdisponering.....	-1.469.679			-1.469.679
Modtaget båndlagt gave.....			2.484	2.484
Egenkapital 31. december 2018.....	9.344.133	54.194.516	3.104	63.541.753

NOTER

	2018 €	2017 1.000 €	Note
Hensatte forpligtelser			14
Pligtforsikring			
Saldo primo.....	115.000	175	
Anvendt i året.....	15.000	-60	
	130.000	115	
Løn			
Saldo primo.....	316.800	432	
Hensat i året.....	12.600	0	
Anvendt i året.....	0	-115	
	329.400	317	
Førtidspension (Altersteilzeit)			
Saldo primo.....	0	0	
Anvendt i året.....	0	0	
	0	0	
Øvrige			
Saldo primo.....	12.325	12	
	12.325	12	
	471.725	444	
Legatkapital			15
Legater og fonde.....	759.774	910	
	759.774	910	

NOTER

						Note
Langfristede gældsforpligtelser						16
	1/1 2018	31/12 2018	Afdrag	Langfristet	Restgæld	
	Gæld i alt	Gæld i alt	næste år	gæld	efter 5 år	
				31/12 2018		
Legatkapital						
Diverse legater og fonde med formål.....	910.102	759.774	0	759.774	759.774	
	910.102	759.774	0	759.774	759.774	
Finansiering igangværende byggerier						
Pantsikrede projekter.....	995.629	1.000.229	0	1.000.229	1.000.229	
	995.629	1.000.229	0	1.000.229	1.000.229	
Tilskudssikret i Tingbogen						
Anlægs lån fra Danmark.....	69.182.904	70.813.776	0	70.813.776	70.813.776	
Anlægs lån fra Landet Slesvig-Holsten.....	16.598.931	16.220.064	0	16.220.064	16.220.064	
Anlægs lån fra øvrige kommuner mv.....	4.938.195	5.750.546	0	5.750.546	5.750.546	
	90.720.030	92.784.386	0	92.784.386	92.784.386	
Ikke tilskudssikret i Tingbogen						
Anlægs lån fra Danmark.....	3.130.872	3.200.000	0	3.200.000	3.200.000	
	3.130.872	3.200.000	0	3.200.000	3.200.000	
Bankgæld						
Nord-Ostsee Sparkasse.....	297.363	260.864	32.646	260.864	0	
	297.363	260.864	32.646	260.864	0	
	96.053.996	98.005.253	32.646	98.005.253	97.744.389	
				2018	2017	
				€	1.000 €	
Anden kortfristet gæld						17
Kreditorer.....				2.615.349	4.347	
Skyldige poster vedrørende kildeskat.....				1.369.855	1.465	
Skyldig feriegodtgørelse.....				1.137.000	1.108	
Midler bundet til igangværende projekter.....				17.780.480	9.300	
Skyldig ATP og feriepenge vedr. ansatte i Danmark.....				95.000	189	
Anden gæld.....				35.271	19	
				23.032.955	16.428	

NOTER

	2018 €	2017 1.000 €	Note
Periodeafgrænsningsposter			18
Modtagne tilskud.....	3.170.188	3.198	
Andre forudbetalinger.....	113.441	54	
	3.283.629	3.252	
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser			19
Til sikkerhed for ydede anlægstilskud er der til den danske stat, Forbundsrepublikken Tyskland, Landet Slesvig-Holsten m.fl. afgivet sikkerhed i foreningens bygninger.			
Tilbagebetalingsforpligtelsen vedrørende pant fra Forbundsrepublikken Tyskland samt Landet Slesvig-Holsten reduceres lineært over en 25-årig periode.			
Eventualforpligtelser			20
Sygeforsikring pensionister.....	28.289.195	28.289.195	
Pensionstillæg lærer og pædagoger.....	47.254.496	47.254.496	
Revision			21
Honorar for revision.....	37.500	36	
Honorar for vurdering af almennyttighed og moms­mæssig assistance HPO.....	15.500	9	
Honorar for regnskabsmæssig assistance.....	4.200	2	
Honorar for ledelsesmæssig assistance og rådgivning.....	10.500	16	
	67.700	63	